

دویتی‌های بابا طاهر

صفحه آرا: مهدی نحوی

انتشارات: بصائر

ناشران همکار: شهید فهمیده، کیاراد

مدیر مسئول: محمد مهدی تنباکوزاده

مدیر تولید: مرتضی قاسم‌پور

نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۰

شمارگان: ۳۰۰۰

چاپ: ویرسوی صحافی: سلام

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۳۷-۱۲-۱

سرشناسه: بابا طاهر، قرن ۵ ق.

عنوان و نام پدیدآور: دویتی‌های بابا طاهر.

مشخصات نشر: اصفهان: بصائر ۱۳۸۸

مشخصات طاهری: ۱۴۴ ص

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۳۷-۱۲-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیا

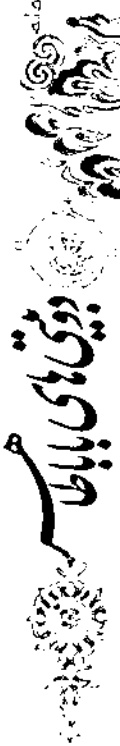
موضوع: شعر فارسی - قرن ۵ ق.

رده ندی کنگره:ب ۱۳۸ PIR۴۶۰۰

رده بندی دیویی: ۲۲ ۸۷۱

شماره کتابسسی ملی: ۱۷۴۱۱۳۲

مقدمه ویراستار

«عمران» اسمش باباطاهر، دیوانه‌ی بی‌سبب از بهمان، فرزانه‌ی بی‌سبب «همه‌دان»، احوالش درباره‌ی کی‌توب مذکور است و اخلاقش بی‌عرفا و مشهور، عاشقی شیدا و شوروی از اشارش هویدا است. (از مقدمه‌ی کتاب آتشکده‌ی آذر)

باباطاهر، عریان شوییده‌ی شیدا بود از امانی همدان؛ درویش سلکی که سلوک شاعرانه و زندگی عارفانه‌اش را بنا به بعضی اقوال در اواسط قرن پنجم قمری بر او چو رساند. پدرش فریدون نام داشت و پسرش نیز به همین نام خوانده می‌شد؛ پسری که مرکب باجنگش آتش به غریز و وجودش را نیز از خود داد.

کلی که خود بدادیم چو آتش به آب دیدگانم دادم آبش

لفظ «بابا» بر درویش و قلند ربودن او حکایت دارد و «عمران» بر نظر کرده‌ی خدا و رسول بودنش. باباطاهر نه تنها به سرودن شعر مشغول و بدین امر اشتغال داشته بلکه رسالات بسیاری نیز به زبان ملی و فارسی نگاشته و اهل تحقیق بوده است. یکی از نقاد عطف‌نکنی او که بعدی تاریخی دارد، دیدار است که وی ظاهراً به همراه «بابا جعفر» و «شیخ حمضا» با «غفر سلجوقی» داشته است. مهم‌تر از این واقعده حکایتی است افزاینده که در خصوص تغییر ناگهانی حالات باباطاهر نقل شده که بعد از روزی باباطاهر از طلبی می‌پرسد: راز فم علوم چیست؟ طلبه بطنه و مزاج می‌گوید: این طلاب که می‌بینی نیمه شب داخل حوض مدرسه می‌شوند چهل بار سوخود را زیر آب فردی بر نه داین گونه است که شرایط لازم برای فهم علوم را پیدا می‌کنند؛ بابا این مسئله را جدی گرفت و چنین کرد؛ اما گمان پاروینی نور پیدا شد و در دایان او رفت؛ روز دیگر در مدرسه کسی توان سباحه‌ی علی با او را در خود نمی‌یافت. باباطاهر در خصوص این معجزه گفته بود: اسیت کرد یا و اصحت عربیاً. (شب که بودم و روز عربی شدم)

مقبره‌ی باباطاهر که بعد ساله زیارتگاه عام و خاص است در سمت غربی شهر همدان واقع شده است.

بنابر قول، ولادیمیر منورسکی، تا سال ۱۹۲۷ میلادی (۱۳۰۶ ش) بهر آنچه از شعر باباطاهر شنیده بود عبارت بود از اندکی که بخش میثین آن دیگره های سده های ۱۲ و ۱۳ یافت گردیده بود و تحقیقات گهمان هوار، در سال ۱۸۸۵ میلادی ۵۹ چارپاره حاصل نمود و هم او در سال ۱۹۰۸ میلادی ۲۸ چارپاره دیگر و غزل گرد آورد. برون آلسن، قطعه ۳ دبستی نویافت بخشی. چارپاره و غزل ترجمه کرد، سرانجام حسین وحید و گتروی اصفهانی، دیوان باباطاهر را مشتمل بر ۲۹۶ دوبیتی و ۴ غزل چاپ کرد. اما منابع موثقی برای این تعداد زیاد اشاره ذکر کرده است.

دور و کوش اشعار با با همگان کویش مربوط به همان ولستان را انتظار دارند ولی به واقع چنین نیست. یا عدا با با قصد داشته کویش خود را
ممنوع از آنه و بدینگونه یادی اشعار که را دوستب کموده. از او نیست و تعلیق از او است.

د کتاب حاضر سعی شدہ نئی منتخب محمدی الہی قشای ملک قراریدہ ولی دلیل کوش مشیر بر اساس آنچه پرویز اکائی۔
مورد توح قرار دادہ عمل شدہ است۔ بظاہر۔ نامی گاہ صورت۔ مد آمدہ و درم۔ بہمان شکل۔ وارم۔

بنظرمی رسد ملک آقاسی اوکائی بی عنوان سدا ساسی اجمعت طالع لغوی و حکمت لجمه ای در بارشاهی ترانه ای اصل بابا طاهر
دو متن کهن فوایات است کی که یکی در جنگ خطی اردوی مدق اموجود کین بخانه یی مجلس شورا با عنوان تذکروی شعرا یا سفیدی اشعار آمده
و دیگری مجموعه ی خطی ۸۴۸۸ مدق اردوی قونیه است. ظاهراً آقاسی اوکائی با توجه به ملک و احاطه ی کافی که به دیوان اشعار بابا و اردو
کوشید و لهجه و گویش و طرز خواندن اشعار بابا طاهر را بر چه بیسته به همان شکل بابا طاهر مجدانی نزدیک کند. نه بابا طاهر
مشهدی یا دشتستانی یا شیرازی!

مادر و پیرایش این اثرش کرد و ایم به کونی علی تمیم که تاحد ممکن خوانده و راد دست و سرع خواند این اشعار کجاست کرد و با شمر.

کاظم عابدی مطلق

خوش آمان کہ اللہ یا شان بی!
بہ جہد و قہر سوائد کار شان بی!

خوش آمانی که عالم در دست زند
چشتِ جادوانِ نازیشان می!

پس گلِ باغِ توداره
سینِ اِم داغِ توداره

ششم امام زاران لاله پیم
فونیم امام دماغ تو دواره